

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Міжнародна командна робота та управління спільними підприємствами

Шифр та назва спеціальності
073 – Менеджмент

Інститут
ННІ Економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Освітня програма
Міжнародний бізнес
Менеджмент організацій і адміністрування

Кафедра
Менеджменту (204)

Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Вибіркова

Семестр
7

Мова викладання
Українська, англійська

Викладачі, розробники

Клепікова Світлана Володимирівна

Svitlana.Klepikova@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент кафедри Менеджменту НТУ "ХПІ"

Автор та співавтор понад 60 наукових та методичних публікацій.

Курси: Управління проектами, Основи проектного менеджменту,

Академічне письмо у міжнародному бізнесі, Країнознавство,

Міжнародна економічна інтеграція та міжнародні організації

<https://web.kpi.kharkov.ua/mto/about/staff/klepikova/>

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна охоплює теоретичні та практичні аспекти управління міжнародними командами та спільними підприємствами в умовах глобалізації, зокрема формування, комунікацію, управління конфліктами, інноваціями, ризиками та етикою. Програма курсу передбачає глибоке вивчення принципів міжкультурної взаємодії, сучасних технологій та інструментів для ефективної командної роботи. Навчання спрямоване на формування у здобувачів компетенцій для успішної роботи у мультикультурному середовищі та розробки бізнес-стратегій міжнародного масштабу.

Мета та цілі дисципліни

Оволодіння теоретичними знаннями та вивчення основних термінів, понять в управлінні міжнародними командами; формування практичних навичок щодо: організування та мотивування людей рухатися до спільної мети, працювати в команді; здатність вести успішні переговори в різних культурних контекстах та вирішувати конфлікти шляхом конструктивного підходу, виявляти ініціативу та підприємливість; здатність розробляти ефективні стратегії для спільних підприємств та міжнародних бізнес-проектів.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу
ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
СК04. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
ЗК07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
СК09. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.
СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Результати навчання

ПР03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ПР04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
ПР07. Виявляти навички організаційного проектування.
ПР09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.
ПР15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
ПР16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
ПР18. Виявляти навички ідентифікації та аналізу проблеми організації, прийняття обґрунтованих організаційних рішень, розробки операційних стратегій і організаційної поведінки.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: "Іноземна мова", "Основи менеджменту", "Менеджмент персоналу", "Міжнародний бізнес", "Основи міжнародного маркетингу", "Саоменеджмент", "Стратегічне управління".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Інтерактивні лекції з презентаціями на платформі Teams MOffice 365. Практичні заняття проводяться в інтерактивній формі з використанням мультимедійних та інформаційних технологій. Передбачена групова робота, ігрове проектування. Навчальні матеріали доступні студентам через Microsoft Teams, OneNote та OneDrive.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Основи міжнародної командної роботи та управління спільними підприємствами

Визначення міжнародної командної роботи та спільного підприємництва. Історичний розвиток концепції міжнародних команд та партнерств. Переваги та виклики роботи в міжнародних командах. Вплив глобалізації на спільне підприємництво. Ключові сфери застосування

міжнародної командної роботи. Сучасні тенденції в міжнародному підприємстві. Роль технологій у міжнародній командній роботі

Тема 2. Формування міжнародних команд

Принципи формування міжнародних команд. Етапи створення ефективної команди. Визначення цілей і завдань для міжнародних команд. Особливості роботи в міжкультурному середовищі. Роль довіри та взаєморозуміння в міжнародних командах. Виклики та стратегії адаптації до мультикультурного середовища. Приклади успішних міжнародних команд.

Тема 3. Кроскультурна комунікація

Основні аспекти міжкультурної комунікації. Вплив культурних відмінностей на стиль комунікації. Моделі та теорії міжкультурної взаємодії (модель Гофстеде, культурні коди). Ефективне спілкування у багатонаціональних командах. Бар'єри комунікації в міжнародних командах. Стратегії подолання кроскультурних конфліктів. Використання медіа та технологій для покращення комунікації.

Тема 4. Ролі та відповідальності в міжнародних командах

Визначення ролей у міжнародній команді. Лідерство в мультикультурному середовищі. Розподіл функцій між членами команди. Баланс між особистими та командними цілями. Вплив національних культур на ролі в команді. Методи підвищення відповідальності членів команди. Приклади ефективного розподілу ролей у міжнародних проектах.

Тема 5. Управління конфліктами та розвиток міжнародної команди

Типи конфліктів у міжнародних командах. Причини виникнення конфліктів у мультикультурному середовищі. Методи діагностики конфліктів. Стратегії вирішення конфліктів. Роль медіації та фасилітації у вирішенні суперечок. Профілактика конфліктів у міжнародних командах. Кейси успішного вирішення конфліктів при допомозі медіації.

Тема 6. Інноваційність у міжнародних командах

Значення інновацій у міжнародних командах. Методи генерації ідей у багатокультурному середовищі. Вплив культурного різноманіття на інновації. Управління творчими процесами в командах. Інструменти підтримки інноваційної діяльності. Роль лідера в стимулюванні інновацій. Приклади інноваційних проектів міжнародних команд.

Тема 7. Правові аспекти спільного підприємства

Визначення та основні типи спільних підприємств. Міжнародне законодавство щодо спільного підприємства. Основні положення контрактів для міжнародних партнерств. Вирішення юридичних спорів у міжнародних проектах. Інтелектуальна власність у спільних підприємствах. Регуляторні обмеження у різних країнах. Кейси правових викликів у спільному підприємстві.

Тема 8. Фінансові моделі спільного підприємства

Основи фінансування спільних підприємств. Джерела інвестування для міжнародних проектів. Розподіл прибутків між партнерами. Фінансові ризики у міжнародних підприємствах. Методи оцінки фінансової ефективності. Бюджетування спільних проектів. Приклади фінансових моделей у міжнародних партнерствах.

Тема 9. Розробка бізнес-плану для спільного підприємства

Структура бізнес-плану для міжнародного проекту. Аналіз ринку та конкурентів. Формулювання місії, візії та цілей проекту. Розробка операційного плану. Створення маркетингової стратегії. Фінансове планування у бізнес-плані. Презентація бізнес-плану для інвесторів.

Тема 10. Управління ризиками у спільних проектах

Визначення ризиків у міжнародних проектах. Основні види ризиків (політичні, економічні, культурні). Методи оцінки ризиків. Стратегії мінімізації ризиків. Моніторинг та контроль ризиків. Інструменти управління ризиками. Кейси управління ризиками у міжнародних проектах.

Тема 11. Технології та інструменти для командної роботи

Онлайн-платформи для управління проектами (Trello, Jir, Asana тощо). Засоби комунікації (Zoom, Microsoft Teams, Slack). Інструменти для колаборації (Google Workspace, Miro). Використання CRM-систем для управління взаємодією. Автоматизація процесів у командній роботі. Віртуальні команди та їх особливості. Приклади впровадження технологій у міжнародних командах.

Тема 12. Управління часом в міжнародних командах

Основи тайм-менеджменту. Планування завдань та розподіл ресурсів. Використання календарів та дедлайнів. Особливості управління часом у різних часових зонах. Стратегії уникнення перевантаження команди. Оцінка ефективності використання часу. Інструменти для управління часом.

Тема 13. Маркетинг у спільному підприємстві

Аналіз ринку для міжнародних проектів. Розробка міжнародних маркетингових стратегій. Вибір каналів просування продукту. Брендинг у міжнародному середовищі. Використання цифрового маркетингу. Оцінка ефективності маркетингових кампаній. Приклади успішного маркетингу у міжнародних підприємствах.

Тема 14. Етика та соціальна відповідальність у міжнародних командах

Основи корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). Етичні принципи роботи у міжнародних командах. Екологічна відповідальність у міжнародних проектах. Вплив соціальної відповідальності на репутацію компанії. Етичні дилеми у міжнародному підприємстві. Роль стандартів (ISO 26000) у забезпеченні КСВ. Приклади реалізації соціальної відповідальності.

Тема 15. Оцінювання ефективності міжнародної команди

Метрики оцінки ефективності команд. Інструменти оцінки (KPI, OKR тощо). Аналіз продуктивності та результативності. Вплив командної динаміки на ефективність. Зворотний зв'язок як інструмент покращення роботи. Методи стимулювання командної роботи. Приклади успішного оцінювання ефективності.

Тема 16. Тенденції та майбутнє міжнародної командної роботи

Новітні технології для командної роботи (штучний інтелект, VR/AR). Розвиток віртуальних команд. Гібридні моделі роботи. Глобалізація та її вплив на командну роботу. Зростання ролі кроскультурної компетенції. Інноваційні підходи до управління командами. Прогнози щодо розвитку міжнародної командної роботи.

Теми практичних занять

Тема 1. Основи міжнародної командної роботи

Стадії розвитку команди за Брюсом Тукманом. Характеристика умов, що сприяють формуванню міжнародних команд, стадії зрілості, що виділяють для колективу, команди, характерні ознаки притаманні міжнародній команді..

Тема 2. Формування міжнародних команд і ролі в них

Психологічний клімат і його практична роль. Розподіл ролей у команді за методикою Белбіна. Визначення функцій та відповідальностей кожного члена команди. Презентація розподілу ролей у командах.

Тема 3. Міжкультурна комунікація та управління конфліктами

Рольові ігри для покращення міжкультурної комунікації. Аналіз кейсів непорозуміння у кроскультурному середовищі. Симуляція конфліктів у командах та їх вирішення. Вправа на вибір ефективних стратегій управління конфліктами (медіація). Обговорення висновків у групах.

Тема 4. Інноваційність у міжнародних командах

Проведення брейнштормінгу з генерації ідей для проекту. Використання методик (SCAMPER, "6 капелюхів"). Оцінка отриманих ідей за критеріями інноваційності. Розробка плану впровадження інновацій. Презентація ідей від кожної команди.

Тема 5. Управління конфліктами.

Класифікація конфліктів. Аналіз варіантів поведінки у конфліктних ситуаціях. Робота з практичними кейсами у підгрупах. Обговорення результатів та підведення підсумків заняття.

Тема 6. Використання інструментів для командної роботи

Ознайомлення з платформами для управління проектами (Trello, Asana). Практична робота з комунікаційними інструментами (Slack, Zoom). Використання віртуальної дошки для брейнштормінгу (Miro). Розробка плану проекту в одній із платформ. Обговорення досвіду використання інструментів у командах.

Тема 7. Тайм-менеджмент і маркетинг у міжнародних проектах

Вправа на визначення пріоритетів завдань (матриця Ейзенхауера). Розробка календаря дедлайнів для проекту. Проведення PEST-аналізу при створенні СП. Розробка міжнародної маркетингової стратегії. Презентація результатів.

Тема 8. Особливості підготовки та проведення переговорів з іноземними партнерами

Підготовка до переговорів з іноземними партнерами. Врахування культурних особливостей у комунікації. Побудова ефективної презентації проекту. Уникнення типових помилок під час переговорів. Оцінка результативності переговорів. Презентація проектів від команд. Підведення підсумків курсу.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Самостійна робота студентів передбачає опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, які передбачено для самостійного опрацювання; підготовку до виступу на практичному занятті; підготовку до семестрового контролю.

Курс передбачає виконання індивідуального завдання (реферат) з елементами практичного розв'язання задач. Результат представляється у вигляді презентації та захисту її практичному занятті.

Студентам надаються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу..

Література та навчальні матеріали

Основна література

1 Методи управління людськими ресурсами при формуванні команд мультипроектів та програм: монографія/Н. В. Доценко, Л.Ю. Сабашко, І.В. Чумаченко; за заг ред. І.В.Чумаченко; Харків. Нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова, 2015. 201с.

2 Войтко С.В., Мельниченко А.А. Лідерство і антикризовий менеджмент: підручник. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 194 с.

https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=-rJoEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA3&dq=%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE&ots=6UUO1CXtAe&sig=Up_g3mpnUnJugl1Hn8J_qig|-44&redir_esc=y#v=onepage&q=%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE&f=false

3. Конфліктологія та теорія переговорів. Тихомирова Є.Б., Постоловський С.Р. Київ. Університетська книга. 2023. 240с.

4. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.

5. Бакаленко О.А. Психологія управління : навч. посіб. Харків : ХНУРЕ, 2020. 120 с. URL : 80

https://www.researchgate.net/publication/340080478_Psihologia_upravlinna

6 Інструментарій agile-лідера. Учимося успішно розвиватися за допомогою самокерованих команд. Пітер Конінг. Видавництво: Фабула, 2023. 224 с.

7. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Міжнародна командна робота та спільне підприємництво» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форм навчання / уклад. І.Л. Сітак, С.В. Клепікова – Харків : НТУ «ХПІ», 2024. – 138с.

Додаткова література

1. Секрети фасилітації: SMART-посібник із результативної роботи в групі. Майкл Вілкінсон. - Харків: Вид-во "Ранок", 2024. 512с.

2. Психологія командотворення: Ціннісно-рольовий підхід до формування та розвитку команд: монографія/ В. В. Горбунова. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 380 с.

3. Мотиваційний менеджмент: підручник / А.М. Колот, С.О. Цимбалюк. – К.: КНЕУ, 2018. 479 с.

4. Український центр медіації: сайт. URL : <https://www.ukrmediation.com.ua/ua/>

5.Клепікова С.В., Медченко А.О. Особливості управління персоналом на міжнародному підприємстві. Тези докл. XXXI Міжнародної науково – практичної конференції «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я». – Харків: НТУ «ХПІ», 2023. –С. 729.

6. Клепікова С.В., Шарова А.С. Формування стратегії міжнародного маркетингу. Енергосбереження. Енергетика. Енергоаудит. №9-10 (175-176). 2022р. С.53-67.

7. Клепікова С.В., огозіна В.С.Управління міжнародним брендом підприємства. Тези докл. XXIX Міжнародної науково – практичної конференції «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я». – Харків: НТУ «ХПІ», 2021. –Ч.ІІІ. – С. 98.

8. Мітін Д.С., Клепікова С.В. Стратегічні аспекти міжнародного брендингу підприємств в умовах глобалізації. Теоретичні та практичні дослідження молодих вчених : зб. тез доп. XVIII Міжнародної

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкове оцінювання у вигляді фінального тесту (30%) та поточного оцінювання (70%).

Підсумкове оцінювання (залік): онлайн тест -30 балів

Поточне оцінювання:

10 балів- індивідуальні завдання (підготовка презентації та виступ)

40 балів - проміжний контроль (онлайн-тести)

15 балів - оцінювання завдань на практичних заняттях

10 балів - інші види активностей (участь у програмах здобуття неформальної та інформальної освіти, отримання сертифікатів рекомендованих онлайн-курсів)

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
75-81	Добре	C
64-74	Задовільно	D
60-63	Задовільно	E
35-59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1-34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/?page_id=208

Погодження

Силабус погоджено

28.08.2024 р.

Завідувач кафедри
Олена ПРОХОРЕНКО

28.08.2024 р.

Гарант ОП
Олена ЧАЙКОВА

28.08.2024 р.

Гарант ОП
Олена ЛІНЬКОВА